

DATOS IDENTIFICATIVOS

Benestar, equidade e xénero

Materia	Benestar, equidade e xénero			
Código	V03G100V01901			
Titulación	Grao en Economía			
Descriidores	Creditos ECTS 6	Sinale OP	Curso 4	Cuadrimestre 1c
Lingua de impartición				
Departamento	Economía aplicada			
Coordinador/a	del Río Otero, Coral Gardin Lago, Carlos Manuel			
Profesorado	del Río Otero, Coral Gardin Lago, Carlos Manuel			
Correo-e	cgradin@uvigo.es crio@uvigo.es			
Web	http://webs.uvigo.es/cgradin			
Descripción xeral	Esta materia ten como principal obxectivo introducir ao alumnado na análise das desigualdades económicas, un tema de crecente relevancia nos debates públicos tanto nos países desenvolvidos como no mundo en desenvolvemento. No curso discútense os diferentes enfoques e ferramentas para a cuantificación de fenómenos relacionados coa equidade na distribución dos recursos económicos, tales como a desigualdade, a pobreza, ou a discriminación das mulleres e outros colectivos no mercado laboral. Discútense os principais problemas prácticos e conceptuais asociados coa cuantificación destes fenómenos, preséntanse os indicadores más adecuados, dos que se analizan as súas propiedades, e estúdanse as tendencias actuais e as súas causas. En todo o curso incorpórarse de forma transversal unha perspectiva de xénero. O curso ten unha orientación moi práctica, xa que se persegue que o/a estudiante dispoña das ferramentas necesarias para ser capaz de interpretar de forma crítica os estudos e informes relacionados coa equidade. Tamén se pretende que sexa capaz de replicar os principais indicadores a partir de datos procedentes de enquisas de fogares, mediante o uso dun programa informático de libre acceso para a análise distributiva (DAD). Por iso, a realización dun breve informe sobre un problema distributivo no que se apliquen os coñecementos adquiridos, forma parte esencial do curso.			

Competencias

Código	
C6	Adquirir coñecementos de Análise económica
C8	Habilidades na procura, identificación e interpretación de fontes de información económica relevante e o seu contido
C9	Identificar e anticipar problemas económicos relevantes nos ámbitos público e privado
C13	Capacidade de elaborar informes de asesoramiento económico
D5	Habilidades para argumentar de forma coherente e intelixible, tanto orais como escritas

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Identificar os principais problemas asociados á distribución de recursos e a discriminación	C6 C9
Manexo de ferramentas para a análise distributiva empregando as fontes datos dispoñibles sobre condicións de vida dos fogares e mercado laboral.	C6 C9
Comprensión e capacidade de elaboración dun informe relacionado cun problema distributivo	C6 C8 C9 C13

Contidos

Tema	
1. Introducción: o benestar	1.1 Marco teórico 1.2 Aspectos metodológicos esenciais na análise do benestar
2. As desigualdades económicas	2.1 Desigualdade, distribución da renda e benestar social 2.2 Comparacións ordinarias de desigualdade: a curva de Lorenz 2.3 Comparacións cardinais de desigualdade: os índices de desigualdade e as súas propiedades 2.4 Algunhas extensións
3. A pobreza	3.1 Identificación da poboación en situación de pobreza: as liñas de pobreza 3.2 Cuantificación da pobreza: índices de pobreza 3.3 Criterios de dominancia en pobreza 3.4 Dinámica da pobreza 3.5 Pobreza multidimensional 3.6 Determinantes da pobreza
4. Análise económica da discriminación	4.1 Desigualdade entre grupos e discriminación 4.2 Explicacións das desigualdades no mercado de traballo 4.3 A discriminación laboral 4.4 Contratación e segregación 4.5 Discriminación salarial

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	28	60	88
Seminarios	17.5	20	37.5
Probas de resposta curta	2	0	2
Traballos e proxectos	2.5	20	22.5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descripción
Sesión maxistral	Exposición en clase dos principais contidos do programa.
Seminarios	Cálculo de indicadores mediante folla de cálculo e programa específico (DAD), empregando datos de enquisas de fogares. Discusión e interpretación de resultados. Elaboración e presentación dun informe aplicando os coñecementos adquiridos.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descripción
Seminarios	Titorías en horario establecido. Realización dun traballo ou informe individualizado.
Probas	Traballos e proxectos

Avaliación

	Descripción	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Probas de resposta curta	Exame final (data convocatoria ordinaria oficial)	70	C6 C9	
Traballos e proxectos	Elaboración dun informe empregando fontes de datos estatísticos disponibles, con programas informáticos específicos (Excel, DAD), no que se apliquen os coñecementos adquiridos. Presentación en clase das principais conclusiones do informe.	30	C6 C8 C9 C13	D5

Outros comentarios sobre a Avaliación

Exame segunda convocatoria en data oficial en xullo.

Bibliografía. Fontes de información

Eduardo Bandrés, **Economía y redistribución: teorías normativas y positivas sobre la redistribución de la renta**, 1993,
Lourdes Benería, **Género, desarrollo y globalización**, 2005,

---

Mukesh Eswaran, Why Gender Matters in Economics , 2014,
Marianne A. Ferber y Julie A. Nelson (ed.), Más allá del hombre económico , 2004,
James Foster et al., A Unified Approach to Measuring Poverty and Inequality , 2013,
Francisco J. Goerlich y Antonio Villar, Desigualdad y Bienestar Social , 2009,
Carlos Gradín y Coral del Río, Desigualdad, pobreza y polarización en la distribución de la renta en Galicia , 2001,
Carmen Sarasúa y Lina Gálvez, ¿Privilegios o eficiencia? Mujeres y hombres en los mercados de trabajo , 2003,
Amartya Sen, La desigualdad económica , 2001,
Joseph E. Stiglitz, El precio de la desigualdad , 2012,

Bibliografía complementaria:

- Albelda, R., Drago, R. y Shulman, S. (2010), Unlevel Playing Fields. Understanding Wage Inequality and Discrimination, Boston: Economic Affairs Bureau, Inc.
- Atkinson, A.B. y Bourguignon, F. (ed.) (2000), Handbook of Income Distribution, Elsevier.
- Blank, R., Dabady, M. y Citro, C. (2004), Measuring racial discrimination, The National Academies Press.
- Duclos, J.-Y., Araar, A. (2006), Poverty and equity: measurement, policy and estimation with DAD, Ottawa: Springer.
- Flückiger, Y. y Silber, J. (1999), The Measurement of segregation in the labor force, Heidelberg: Physica-Verlag.
- Gornick, J.C. y Jäntti, M. (ed.) (2013), Income inequality: economic disparities and the middle class in affluent countries, Stanford: Stanford University Press.
- Gradín, C., Arévalo, R. y Otero, M.S. (2003), Elementos explicativos de la desigualdad en Galicia: Género, mercado de trabajo y vivienda, monografía nº 18, A Coruña: Instituto de Estudios Económicos de Galicia - Pedro Barrié de la Maza.
- Lang, K. (2007), Poverty and Discrimination, Boston: Kluwer.
- Piketty, T. (2014), El Capital en el siglo XXI, Madrid: Fondo de Cultura Económica.
- Rodgers III, W. (2006), Handbook on the economics of discrimination, Cheltenham: Edward Elgar.
- Salverda, W., Nolan, B. y Smeeding, T.M. (ed.) (2009), The Oxford Handbook of Economic Inequality, OUP.
- Silber, J. (1999), Handbook of income inequality measurement, New Jersey: Princeton University Press.
- Wolff, E. (1997), Economics of poverty inequality and discrimination, Cincinnati: South-Western College Publishing.

Recomendación

Materias que se recomienda ter cursado previamente

- Economía dos servizos públicos/V03G100V01602
Economía pública/V03G100V01502
-